

Dönem : 4
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ

S. Sayısı : 194

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Değişik 60 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adana Milletvekili Alparslan Türkeş ve 2 Arkadaşının Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan Komisyonları Raporları (1/286, 2/133)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : 71 - 1960/2528

14 . 5 . 1975

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 13.5.1975 tarihinde kararlaştırılan «506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Değişik 60 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GEREKÇE

Çalışan kadınlar, hem Devlet dairelerinde hem de evlerinde çalışmaktadır.

Bu çalışma, kadın sigortalıları diğerlerinden daha önce yıpratmaktadır.

Kadın, evde çocuklarının anası ve onları yetiştirmekle yükümlüdür. Ayrıca evde diğer fertler de kadından ilgi ve iş beklemektedir.

Çalışan kadın, günün uzun bir kısmını çalıştığı işyerinde harcamakta, evde kendisinden iş ve ilgi bekleyenlere ayıracak zaman azalmakta, dinlenmek için yeterli vakit bulamamakta, bu yorgunluk zamanla erkek sigortalılardan daha fazla kadının işgücünü azaltmakta, bazen tamamen ortadan kaldırmaktadır.

Bu Kanunla çalışan kadınların istedikleri takdirde, 20 fiili hizmet yılını doldurmaları üzerine emekliye ayrılmaları sağlanmaktadır.

Bu itibarla, kadını cemiyetimiz içinde daha uzun süre sağlıklı ve evine, eşine, çocuklarına yardımcı olma yeteneklerini haiz olarak koruyabilmemiz nedeniyle, erkeğe nazaran daha önce emekli aylığı alarak, yerini genç ve iş bekleyen diğer vatandaşlara bırakabilmesi imkânını da sağlamak maksadıyla, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun emeklilikle ilgili hükümlerinde değişiklik yapılması uygun görülmüştür.

Adana Milletvekili Alparslan Türkeş ve iki arkadaşının, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa bir fıkra eklenmesi hakkında Kanun teklifi (2/133)

7.3.1974

Millet Meclisi Başkanlığına

Ekte sunduğumuz kanun teklifinin incelenmek üzere gerekli komisyona havalesine delâletlerinizi saygılarımızla rica ederiz.

M. H. P. Adana Milletvekili
A. Türkeş

M. H. P. Ankara Milletvekili
M. K. Erkovan

M. H. P. Yozgat Milletvekili
A. F. Eyüpoğlu

GEREKÇE

Türk Sosyal Güvenliği henüz bir sistem olmaktan uzak bulunmaktadır. Geleneksel müesseselerimiz gün geçtikçe zayıflamakta ve ihtiyaca cevap verecek bir şekilde yenilenmemektedir. Hızlı sanayileşme mecburiyetinde olan memleketimizde sanayileşmenin meydana getirdiği şehirleşme ve sosyal güvenlikle ilgili hususlar ciddi olarak çözüm beklemektedir.

Sosyal güvenlik insan haklarından biri olup sosyal refah devletinin başta gelen görevlerindedir. Sosyal güvenlik, askerî bir garantiyi herkese mecburî olarak öngörmektedir. Bundan amaç ve umulan fayda bütün cemiyetin refahı, aile yapısının sağlamlığı, ahlâk ve faziletin ön planda tutulmasıdır. Bizim Anayasamızın 48 nci maddesi ile sosyal güvenlik vatandaşlara bir hak olarak tanınmıştır. Çalışma hayatımızdaki kadınlara kanunlarımız özel olarak himaye edici hükümler de getirmiştir. Ve çalışan kadınlarımız ile ev kadınlarının hepsini içine alacak genel bir sosyal güvenliğe yaklaşmak bakımından öncelikle Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Sosyal Sigortalar Kanununa tabi olarak çalışan kadınların (5 000) beşbin gün veya işgünü emekli keseneği kesilmiş ve sigorta primi ödeyenlerin emekli olmaları öngörülmüştür.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi :

MADDE 1. — 506 sayılı Kanunun 60 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

MADDE 2. — Beşbin (5 000) işgünü sigorta primi ödeyen kadınlar istedikleri takdirde yaş veya çalışma süresine bakılmadan emekli olabilirler.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Millet Meclisi

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu

Esas No. : 1/286, 2/133

Karar No. : 16

12 . 6 . 1975

Yüksek Başkanlığa

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun değişik 60 ncı maddesine bir fıkra eklenmesine dair olan kanun tasarısı ile Adana Milletvekili Alparslan Türkeş ve iki arkadaşının, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60 ncı maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi, Komisyonumuza havale olunmakla ilgili Bakanlık temsilcileri de hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Çalışan kadınların 20 yılda emekli olmalarını sağlayan tasarı, günün uzun bir kısmını çalıştığı işyerinde harcamakta ve evde kendisinden iş ve ilgi bekleyeceklerle ayıracak zamanı azalmakta, dinlenmek için yeterli vakit bulamamakta, bu yorgunluk zamanla erkek sigortalılardan daha fazla kadının işgücünü azaltmakta, bazen tamamen ortadan kaldırmaktadır.

Bu itibarla, kadının cemiyet içinde daha uzun süre sağlıklı ve eşine, çocuklarına yardımcı olma yeteneklerine haiz olarak koruyabilmemiz amacıyla kadınların 20 hizmet yılını doldurmaları halinde emekliye ayrılmalarını istihdaf eden tasarı ve teklif Komisyonumuzca tümü itibarıyla yerinde görülerek maddelerin müzakeresine geçildi.

Tasarı şümulü itibariyle müzakereye esas alınmış ve tasarı Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir. İşbu raporumuz, havalesine uyularak Plan Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Komisyon Başkanı
Kastamonu
S. Tıǧlı

Sözcü
Bingöl
M. C. Ezman

Ankara
O. Aygün

Çorum
Y. Çaǧlayan

İstanbul
Muhalefet şerhim eklidir.
E. Ünsal

Bursa
Muhalefet şerhim eklidir.
E. Acar

İzmir
Muhalefet şerhim eklidir.
Y. Çakmur

K. Maraş
H. Evliya
İmzada bulunamadı

K. Maraş
O. Söǧütlü
İmzada bulunamadı

Kastamonu
Muhalefet şerhim eklidir.
V. İlhan

Konya
M. Demirtaş
İmzada bulunamadı

Samsun
F. Uysal

Zonguldak
K. Anadol

Ankara
F. Pehlivanlı

Nevşehir
M. S. Dörtkol

Balıkesir
A. İ. Kırımlı
İmzada bulunamadı

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuza getirilen Yasa Tasarısının 1 nci maddesinin (b) fıkrasıyla «18 yaşından önce geçmiş bulunan süreler 20 yılın hesabında nazara alınmaz.» görüşü getirilmektedir.

Bu hükümle 18 yaşından önce çalışan kadınlar için adaletsiz bir durum yaratılmaktadır. Kadınların 20 yılda emekli olması için getirilen tasarının 20 yılın hesabında 18 yaşından önce geçmiş sürelerinde gözönünde tutulmamasından ötürü tasarının anılan fıkrasına muhalefet kaydıyla tasarımı imzalıyoruz.

İzmir Milletvekili
Y. Çakmur

Kastamonu Milletvekili
V. İlhan

Zonguldak Milletvekili
K. Anadol

İstanbul Milletvekili
E. Ünsal

MUHALEFET ŞERHI

1 nci maddenin (E) fıkrasındaki 50 yaşını doldurmamakla beraber en az 20 yıldan beri sigortalı bulunan ve bu süre içinde en az 5 000 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olan evlenmiş ve çocuklu kadın sigortalılara istekleri halinde yaşlılık aylığı bağlanır. Evli olmayanlara 20 yılda hak verilir, ve 50 yaşından sonra ödemeye başlanır.

Teklifimin bu şekilde kabul edilmeyişinden dolayı ve tasarının bu şekildeki tatbikatına muhalif olmakla beraber kadınların 20 yılda emekli olmalarına taraftarım.

Bursa Milletvekili

Emin Acar

Bütçe Plan Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Bütçe Plan Komisyonu

19 . 6 . 1975

Esas No. : 1/286, 2/133

Karar, No. : 66

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonuza havale buyurulan «506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun değişik 60 ncı maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarısı» ile «Adana Milletvekili Alparslan Türkeş ve 2 arkadaşının 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60 ncı maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi» ve ön havalesi uyarınca Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu raporu, Sosyal Güvenlik Bakanlığı temsilcilerinin de hazır bulunduğu oturumda incelendi ve görüşüldü.

Bilindiği gibi 506 sayılı Kanunun 60 ncı maddesi sigortalıların yaşlılık aylığından yararlanma şartlarını düzenlemektedir. Aynı maddeye göre yaşlılık aylığına hak kazanmak için kadın iştirakçiler de 50, erkek iştirakçilerde ise 55 yaş şart koşulmuş ve en az 5 bin gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin ödemiş olması istenmiştir. Diğer bir fıkra ile de, 25 yıl sigortalı olmak ve gene en az 5 bin gün prim ödemiş olmak şartı aranmıştır.

60 ncı madde ile her ne kadar kadın iştirakçilerde 50, erkek iştirakçilerde 55 yaş esas alınmak üzere yaşlılık aylığından yararlanma esası kabul edilmiş ise de, günün uzun bir kısmını işyerlerinde geçirdikten sonra evlerine döndüklerinde yapmak zorunda oldukları işler, kadın iştirakçilerin büyük ölçüde yorulmalarına ve bunun neticesinde de kısa zamanda yıpranmalarına sebep olmaktadır.

Uzun zamandır kamuoyunda tartışılan ve büyük çoğunlukla haklılık kazanan bir tedbir olarak, kadınlara 20 yılda emekli olma imkânının sağlanması artık bir zaruret olmaktadır.

Yukarıdaki gerekçeler doğrultusunda 506 sayılı Kanunda yapılacak bir değişiklikle işçi kadınlarımıza bu imkânın sağlanabilmesi gayesiyle düzenlenip Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunca aynen kabul edilen tasarı, Komisyonumuzca da olumlu mütalâa edilerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Maddeler üzerinde yapılan görüşmelerde verilen bir önerenin kabulü ile 10 . 7 . 1941 tarihli ve 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkındaki Kanuna göre çalıştırılan koruma bekçilerinin Sosyal Sigortalar kapsamına alınmasını teminen 506 sayılı Kanunun 2 nci ve 4 ncü maddelerinde değişiklik yapılması hususunda tasarıya yeni bir madde ilâve edilmesi istendiğinden bu yeni maddenin tasarıya 1 nci madde olarak konulması suretiyle,

Tasarının 1 nci maddesi 2 nci madde olarak aynen,

Yeni ilâve edilen 1 nci madde ile ilgili ve 2 nci maddeden sonra geçici bir maddenin 3 ncü madde olarak tasarıya ilâvesi suretiyle,

Yapılan bu değişiklikler doğrultusunda tasarı başlığının yeniden düzenlenmesi suretiyle,

Tasarının 2 nci maddesi 4 ncü madde ve 3 ncü maddesi de 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.
Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan ve Bu Raporun Sözcüsü Aydın <i>İ. Sezgin</i>	Başkan V. Adıyaman <i>A. Ünsal</i>	Kâtip Elâzığ <i>H. Buz</i>
Gümüşhane <i>T. Yücel</i>	İçel <i>İ. Göktepe</i>	İstanbul <i>A. N. Ölçen</i>
İstanbul <i>M. Parlar</i>	İstanbul <i>M. Tüzün</i>	İzmir Söz hakkım mahfuzdur. Eşitsizlik getirdiği ve 18 yaş öncesini saymadığından muhalifim. <i>C. Karagözođlu</i> Kocaeli <i>S. Akay</i>
Kars <i>K. Okyay</i>	Kayseri <i>C. Cebeci</i>	Malatya <i>H. Gökçe</i>
Kütahya <i>İ. Ersoy</i>	Malatya <i>M. Delikaya</i>	Manisa <i>G. Sevilgen</i>
Malatya <i>A. Karaaslan</i>	Manisa H. Okçu İmzada bulunamadı	
Niğde H. Özalp İmzada bulunamadı	Samsun <i>D. Kitaph</i>	Sivas <i>A. Durakođlu</i>
Tekirdađ <i>Y. Alpaslan</i>	Tokat <i>H. Abbas</i>	Trabzon <i>Ö. Çakırođlu</i>

HÜKÜMET TASARISI

*506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Değişik
60 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun
Tasarısı*

MADDE 1. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun değişik 60 ncı maddesine aşağıdaki (E) fıkrası eklenmiştir.

«E) 50 yaşını doldurmamakla beraber en az 20 yıldan beri sigortalı bulunan ve bu süre içinde en az 5 000 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olan kadın sigortalılara istekleri halinde yaşlılık aylığı bağlanır.

Bu taktirde;

- a) 20 ile 25 yıl arasındaki her tam yıl için yaşlılık aylığı bağlama oranından % 2 indirim yapılır.
- b) 18 yaşından önce geçmiş bulunan süreler 20 yılın hesabında nazara alınmaz.»

SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

*506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Değişik
60 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun
Tasarısı*

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 ve 4 ncü Maddelerinin Değiştirilmesine, Değişik 60 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde İlâvesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 ve 4 ncü maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Sigortalı sayılanlar :

Madde 2. — Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılırlar.

10 . 7 . 1941 tarihli ve 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması hakkındaki Kanuna göre çalıştırılan Koruma Bekçileri bu kanuna tabidir.

Bu kanunda belirtilen Sosyal Sigorta yardımlarından sigortalılar ile bunların eş ve çocukları ve sigortalıların ölümlerinde bu kanuna göre hak sahibi olan kimseleri yararlanırlar.

İşveren ve işveren vekilinin tarifi :

Madde 4. — Bu kanunun uygulanmasında 2 nci maddede belirtilen sigortalıları çalıştıran gerçek veya tüzel kişiler «İşveren» dir.

İşveren nam ve hesabına işin yönetimi görevini yapan kimseler «İşveren vekili» dir.

Bu kanunda geçen işveren deyimi işveren vekilini de kapsar.

İşverenin bu kanunda belirtilen ve malî olmayan yükümlerinden dolayı aynen işveren vekili de sorumludur.

Çiftçi mallarını koruma bekçileri hakkında, işverenlerin bu kanunda belirtilen yükümleri bunları tayine yetkili makam tarafından yerine getirilir.

MADDE 2. — Tasarının 1 nci maddesi 2 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki geçici madde ilâve edilmiştir:

Sigortaya tabi olma halinin devamı :

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yayımı tarihinden önce sigortalı sayılan çiftçi mallarını koruma bekçilerinden primleri ödemiş olanların, 506 sayılı Kanuna göre tahakkuk ettirilecek prim borçlarının tamamı, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde ödendiği takdirde bu süreye ilişkin sigortalılık hakları saklıdır.

Hükümet Tasarısı

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Sağlık ve Sosyal İşleri Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

13 . 5 . 1975

Başbakan <i>S. Demirel</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>N. Erbakan</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>T. Feyzioğlu</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>A. Türkeş</i>
Devlet Bakanı <i>S. Öztürk</i>	Devlet Bakanı <i>H. Aksay</i>	Devlet Bakanı <i>M. K. Erkovan</i>	Devlet Bakanı <i>G. Karaca</i>
Adalet Bakanı <i>İ. Müftüoğlu</i>	Millî Savunma Bakanı <i>F. Melen</i>	İçişleri Bakanı <i>O. Asiltürk</i>	Dışişleri Bakanı <i>İ. S. Çağlayangil</i>
Maliye Bakanı <i>Y. Ergenekon</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>A. N. Erdem</i>	Bayındırlık Bakanı <i>F. Adak</i>	Ticaret Bakanı <i>H. Başol</i>
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>K. Demir</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>O. Öztürk</i>	Gıda - T. ve H. Bakanı <i>K. Özal</i>	Ulaştırma Bakanı <i>N. Menteşe</i>
Çalışma Bakanı <i>A. T. Paksu</i>	Sanayi ve Tek. Bakanı <i>A. Doğru</i>	En. ve Tab. Kay. Bakanı <i>S. Kılıç</i>	Turizm ve Tan. Bakanı <i>L. Tokoğlu</i>
İmar ve İskân Bakanı <i>N. Ok</i>	Köy İşleri Bakanı <i>V. Poyraz</i>	Orman Bakanı <i>T. Kapanlı</i>	Genç. ve Spor Bakanı <i>A. Ş. Erek</i>
	Kültür Bakanı <i>R. Danişman</i>	Sosyal Güvenlik Bakanı <i>A. M. Ablum</i>	

Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 4. — Tasarının 2 nci maddesi, 4 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 3 ncü maddesi, 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

